

31 december 2014.

STICHTING EXPERTGROEP KLOKKENLUIDERS.

Aan: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dr. R.H.A. Plasterk.
Directie Arbeidszaken Publieke Sector
t.a.v. dhr. J. Strieker.

Van: Bestuur Stichting Expertgroep Klokkenluiders
Gerrit E.L.M. de Wit vz, Henk Laarman, Paul A. Schaap.
(Peter Kools); bestuursondersteuner (not.).

Plaats : Culemborg.
Datum: 31-12-2014.

Locatie: Boardroom De Unie te Culemborg.

Onderwerp: Verantwoording Subsidieverlening BZK &
Verzoek tot vaststelling definitieve subsidie 2013 & 2014.

EINDVERSLAG

VERANTWOORDINGSKADER

- 1 Inleiding.**
- 2 Subsidie 2013 – 2014.**
- 3 Activiteiten in 2013 en 2014.**
- 4 Vervolgactiviteiten, Speerpunten & Prioriteiten.**
- 5 Doorlopende projecten in 2015.**
- 6 Rekening en verantwoording.**

1 Inleiding.

1.1. Stichting Expertgroep Klokkenluiders.

Op 1 juni 2010 is de Stichting Expertgroep Klokkenluiders formeel statutair opgericht. Het initiatief om een Expertgroep Klokkenluiders op te richten werd in 2009 genomen door Gerrit de Wit en Paul Schaap. Individuele leden van de Expertgroep adviseerden al bij de totstandkoming van de eerste klokkenluiderregelingen voor rijksambtenaren (resultierend in de Commissie Integriteit Rijksoverheid in 2001).

De hoofddoelstelling van de Stichting is drieledig:

I. Het leveren van een inhoudelijke (maatschappelijke) bijdrage aan het publieke debat en de ontwikkeling en actualisering van het aan de doel- en taakstellingen van de Stichting gerelateerde (overheids)beleid, te weten het bijdragen aan de daadwerkelijke verbetering van de positie en de rechtsbescherming van melders van misstanden en klokkenluiders.

II. Het functioneren als Expertisecentrum en als meld, advies- en verwijspunt voor melders van misstanden in zowel de publieke als in de marktsector en voor overheden, ondernemingen en overige organisaties, d.m.v. onderzoek, beoordeling, advies, begeleiding, ondersteuning en/of vertegenwoordiging.

III. Het aanbieden door de Expertgroep van sturingsondersteuning, vertrouwenspersonen, mediation en/of bemiddeling in de publieke- en de private sector.

Vanuit de doelen in het kader van het wetgevingstraject Huis voor Klokkenluiders, werkt het Stichtingsbestuur samen met vaste partners om gezamenlijke doelen te verwezenlijken en daarbij maatwerk te leveren.

1.2. Bestuur.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit:

G.E.L.M. de Wit, bestuursvoorzitter.

H. Laarman, secretaris, plv. vz.

P.A. Schaap, penningmeester, plv. vz.

Het bestuur wordt (secretarieel) bijgestaan door een bestuursondersteuner.

1.3. Expertgroep.

Leden van de Expertgroep zijn erkende melders van ernstige maatschappelijke misstanden en statutair beoemd.

De Statutaire doelstellingen van de Stichting zijn vertaald naar taakstellingen van het bestuur en naar feitelijk optreden van de benoemde leden van de Expertgroep Klokkenluiders.

Vanaf 2004 dateren eerste activiteiten op het gebied van individuele advisering en begeleiding van melders van misstanden. De Expertgroep is de afgelopen jaren bij vele kwesties van belangrijke maatschappelijke misstanden in Nederland in min of meerdere mate betrokken geweest. Vanaf 2005 trad de Expertgroep op als adviseur van Tweede Kamerleden en nam zij deel aan zowel besloten als openbare hoorzittingen.

Vanuit de doelen die de Expertgroep heeft gesteld heeft zij daar vaste samenwerkingspartners bij gezocht om gezamenlijk doelen te verwezenlijken en daarbij maatwerk te leveren.

1.4. Raad van Advies.

Het bestuur wordt geadviseerd door een Raad van Advies. De Raad fungeert als klankbord voor het Bestuur bij kwesties betreffende het beleid, de strategie en de koers van de Expertgroep Klokkenuiders. Verder geeft zij gevraagd en ongevraagd advies over alle zaken betreffende de Expertgroep Klokkenuiders.

De Raad van Advies bestaat uit:

Mr. dr C.D. Schaap.

Drs. A.P.J.M. de Wijs.

2 Subsidie.

In tegenstelling tot andere organisaties binnen het onderhavige domein die van overheidswege structureel worden gefinancierd, bekostigde de Expertgroep haar activiteiten uit eigen middelen. Door tussenkomst van de Tweede Kamer in 2012 heeft de Expertgroep vanaf 2013 een geringe overheidsbijdrage toegekend gekregen.

2.1. Subsidie-aanvraag 28 februari 2013.

> Bijlage.

Op 28 februari 2013 werd van de zijde van het bestuur van de Stichting Expertgroep bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een subsidieaanvraag ingediend.

2.2. Subsidiegrondslag.

De subsidie werd verleend op de grondslag van artikel 13 van de Wet Overige BZK-subsidies voor de in het besluit (beschikking) hierna onder hoofdstuk 3.1 met name genoemde activiteiten.

2.3. Subsidieverlening 25 april 2013.

> Bijlage.

Op 25 april 2013 kende minister R.H.A. Plasterk de Stichting Expertgroep bij schriftelijk besluit gekenmerkt 2013-189924 subsidie toe voor 2013 en 2014 van maximaal € 125.000,-.

2.4. Subsidieverantwoording.

> Bijlage.

Ter borging van de administratieve afwikkeling heeft de Expertgroep zich verplicht uiterlijk 31 december 2014, op basis van schriftelijke verantwoording, een verzoek tot vaststelling van de definitieve subsidie in te dienen vergezeld van een bestedingsoverzicht van de uitgaven. Dit bestedingsoverzicht wordt als bijlage toegevoegd.

3 Activiteiten 2013 en 2014.

3.1. Gesubsidieerde activiteiten.

De van de zijde van de Minister met het bestuur van de Stichting overeengekomen en door de Expertgroep uit te voeren gesubsidieerde activiteiten betroffen:

I: Onderzoek Expertgroep op basis van eigen casuïstiek.

II: Kennisuitwisseling Expertgroep met OIO (Onderzoek-Inst.) & APKL (Adviespunt).

III: Bijdrage Symposium.

3.2. Ad.I: Onderzoek op basis van eigen casuïstiek.

Onderzoek door en vanwege de Expertgroep op basis van beschikbare kennis en ontwikkelde expertise in klokkenuiderkwesties.

Sedert het laatste kwartaal van 2014 is binnen de Expertgroep het Kenniscentrum operationeel. Het Kenniscentrum is ingesteld met het doel om binnen de Expertgroep beschikbare expertise aan te wenden voor zowel de publieke als de private sector en voor melders van misstanden.

De Expertgroep Klokkenuiders ontwikkelt in samenwerking met een vaste partner integriteit bevorderende bestuurlijke systemen, waaronder meldingsprocedures voor het melden van integriteitsinbreuken. Systemen ook die voldoen aan de juridische zorgverplichtingen van organisaties (bestuur en management).

Ter ondersteuning van de integriteit bevorderende bestuurlijke systemen stelt de Expertgroep een meldomgeving beschikbaar op basis van een vastgestelde (chronologische) procedure. Op basis van ervaring met eigen casuïstiek is binnen de Expertgroep een vaste methode van werken ontwikkeld m.b.t. valideren van klokkenluidermeldingen en kwalificeren van melders. Het proces is beschreven en vervat in een (ook op de website) gepubliceerd stroomschema.

Als leidraad voor de samenstelling van bestuurlijke (integriteit)systemen en meldprocedures nemen Expertgroep en haar partner onder meer wat autoriteiten vergen van ondernemingen. Daarbij wordt tevens betrokken welke elementen dienen om – bij een calamiteit – de organisatie/ onderneming effectief een verweer ter verdediging te verschaffen. Het gaat daarbij om een maatwerk-programma waarmee integriteitsrisico's "risk-based" gemanaged worden.

Daarnaast heeft de Expertgroep een antwoord geformuleerd op de vraag: 'Hoe kan een organisatie of sector de processen binnen de eigen organisatie zo optimaal mogelijk inrichten waarbij recht wordt gedaan aan zowel de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheid voor werkgevers om een melding zelf op te pakken en af te handelen, als ook aan de bescherming die een werknemer van zijn werkgever mag verwachten na het doen van een melding. Met name heeft de Expertgroep het proces beschreven hoe een maatwerk klokkenluiderregeling voor de marktsector zou kunnen en/of moeten worden gedefinieerd.

3.3. Ad.II: Kennisuitwisseling Expertgroep met OIO & APKL.

De kennisuitwisseling is in 2013 opgestart in diverse gesprekken en met enkele onderlinge bijeenkomsten met de respectievelijke actoren. De verschillende instanties werden tevens uitgenodigd op het door de Expertgroep georganiseerde seminar in december 2013.

Er zijn inmiddels afspraken in 2015 waarin De Expertgroep de bedoelde kennisuitwisseling van 'best practices', maar ook het leren van fouten (de verbeterpunten), voortzet met de focus op het waarschijnlijk tot stand komen van het 'Huis voor Klokkenuiders'.

3.4. Ad.III: Bijdrage Symposium.

Symposium Adviespunt (APKL) / Seminar Expertgroep 2013.

In overleg met BZK heeft het Adviespunt (APKL) afgezien van het organiseren van een eigen symposium. Conform afspraak heeft de Expertgroep zich gericht op het organiseren van haar eigen seminar in december 2013 -van en voor melders van maatschappelijke misstanden-, waarbij ook vertegenwoordigers van externe instanties, waaronder BZK, APKL en OIO aanwezig waren.

Werkgroep 1: ‘Taboes slechten, zwijgen doorbreken’

Ter voorbereiding op haar seminar van 13 december 2013 heeft de Expertgroep werkgroepen in het leven geroepen. Werkgroep 1 heeft zich verdiept in het thema ‘Taboes slechten en zwijgen doorbreken’ en de resultaten daarvan op het seminar gepresenteerd.

Werkgroep 2: ‘Psychosociale effecten op melders van maatschappelijke misstanden en klokkenluiders’

In hun vaak jarenlange strijd staan melders van (ernstige) maatschappelijke misstanden langdurig onder een enorme, vaak onmenselijke, spanning. Veelal leidt die langdurige stress tot ernstige fysieke en psychische klachten die ingrijpend zijn voor zowel de melder als diens omgeving. De Expertgroep is de voorbije jaren in contact gekomen met diverse personen die als gevolg van hun meldingen zijn geconfronteerd met psychosociale problemen. Een aantal van hen heeft geparticipeerd in een door de Expertgroep in het leven geroepen werkgroep, onder leiding van Ton de Wijs (oud-directeur Instituut voor Psychotrauma en lid van de Raad van Advies van de Expertgroep), met als doel uitwisseling van gezamenlijke ervaringen en het aandragen van verbeteringen voor adequate begeleiding.

De Expertgroep heeft vervolgens in 2014 een professioneel hulpverleningsproject opgezet en een opleiding verzorgd die voorziet in belangrijke lacunes in de (na)zorg voor klokkenluiders, heel specifiek op het psycho-sociale vlak.

Het komt regelmatig voor dat persoonlijke omstandigheden en/of de gezinsproblematiek van de melder zich zodanig ontwikkelen dat in interventie moet worden voorzien. Daarom is samenwerking gezocht met het Instituut voor Psychotrauma en met het Centrum⁴⁵.

Voor 2015 lopen hieromtrent stevige projectvervolg- en uitvoeringsafspraken.

Het project, de opleiding in 2014, en het proces van het Psychosociaal Supportmodel van de Expertgroep voor 2015, is beschreven en vervat in (ook op de website) gepubliceerde stroomschema’s.

3.5. Samenwerking APKL & OIO.

Tenslotte heeft de Expertgroep in samenwerking met het APKL en de OIO substantieel bijgedragen aan het door het CAOP georganiseerde symposium klokkenluiden op 20 november 2013.

4 Vervolgactiviteiten, Speerpunten & Prioriteiten.

De uit de overeengekomen gesubsidieerde activiteiten voor de Expertgroep voortgekomen vervolgactiviteiten en prioriteiten in 2014 betreffen:

- 4.1. Kwartaalnieuwsbrieven Expertgroep.
- 4.2. Doorontwikkeling website Expertgroep.
- 4.3. Pilot-hulpverleningsproject Psycho-Sociale Ondersteuning.
- 4.4. Ontwikkeling & positionering Kenniscentrum Expertgroep.
- 4.5. Maatwerk ontwerp klokkenluiderregelingen voor de marktsector.
- 4.6. Evaluatie van doorverwijzingen van melders naar St.Arq. / C-45.
- 4.7. Project ‘Jurisprudentie’ Melders van Misstanden en Klokkenluiders.
- 4.8. Doorontwikkeling werkprocessen o.b.v. Wet Huis voor Klokkenluiders.

5 Doorlopende projecten vanuit 2013 – 2014 naar 2015.

De in 2015 doorlopende projecten van de Expertgroep betreffen:

- 5.1. Uitvoering & doorontwikkeling Psycho-Sociale Ondersteuning
- 5.2. Wetenschappelijke (empirische) onderzoekactiviteiten.
- 5.3. Wetgevingsproces ism 2e Kmr. BZK & SMV.
- 5.4. Doorontwikkeling Kenniscentrum.
- 5.5. RvAdvies ⇔ RvToezicht-2015.
- 5.6. Presentatie Bijzondere Zaken.
- 5.7. Voorlichting & Onderwijs.
- 5.8. Kennisuitwisseling.
- 5.9. Werkgroepen.
- 5.10. Mediation.
- 5.11. Coaching.
- 5.12. Seminar 2015.

> **Bijlage.**

6 Rekening en verantwoording.

6.1. ANBI.

De Stichting Expertgroep Klokkenuiders dient het algemeen belang. Zij is per 1 januari 2012 door de Belastingdienst te 's-Hertogenbosch aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) onder fiscaal nummer 8228.97.672 en dossiernummer 80.652.

6.2. Jaarrekening en verantwoording.

Als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) is de Stichting Expertgroep Klokkenuiders verplicht haar jaarrekeningen en verslagen openbaar te maken op internet.

Als ANBI-Instelling wenst het bestuur van de Stichting Expertgroep Klokkenuiders tevens haar beloningsbeleid openbaar te maken.

6.3. Opstelling bestedingsposten.

In het kader van de administratieve afwikkeling van de subsidiebesteding heeft de Expertgroep zich verplicht op basis van (de onderhavige) schriftelijke verantwoording, een verzoek tot vaststelling van de definitieve subsidie in te dienen vergezeld van een samenvattende opstelling van de bestedingsposten (bestedingsoverzicht).

EXPERTGROEP KLOKKENUIDERS;

*Gerrit de Wit vz.
Paul Schaap
Henk Laarman
Paul van Buitenen
Harrie Timmerman*

*Cees Schaap int.adv./RvA.
Ton de Wijs RvA.*

Voor deze,

G.E.L.M. de Wit
bestuursvoorzitter

H. Laarman
plv. voorzitter/ secretaris

P.A. Schaap
plv. voorzitter/penningmeester.